

12 (1)

SARMOUN AR VESVENTI,

RIMET

EVIT INSTRUCTION AR VRETONET,

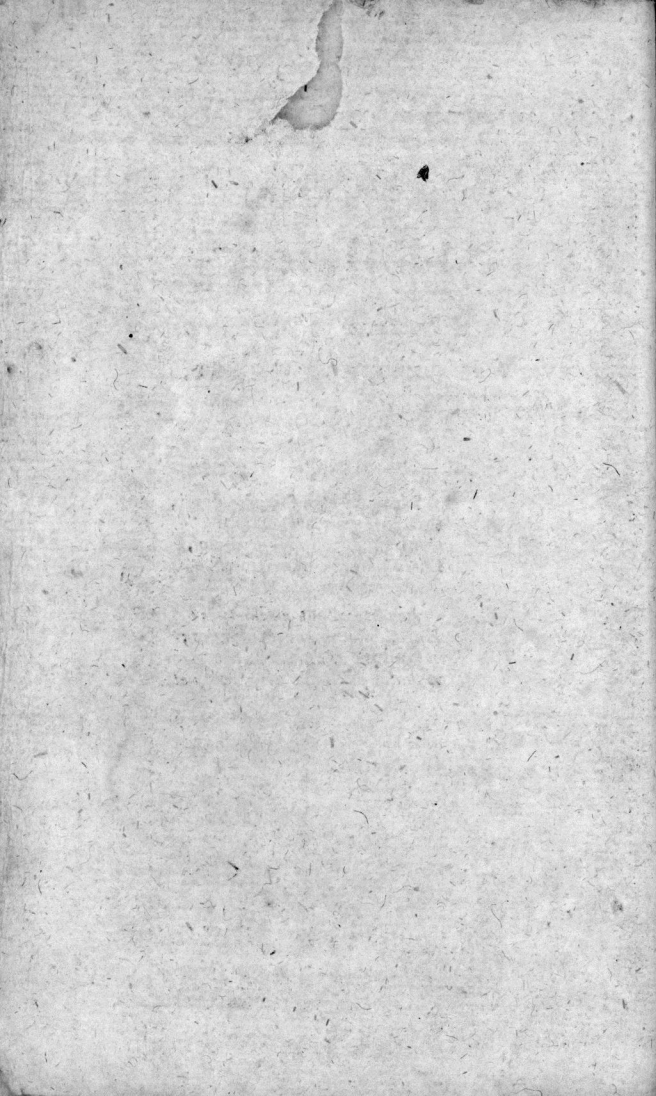
Er bloas 1839.

Sarmoun etre farçz ha devri,
Composet var ar Vesventi
Gant an autrou *Heb e Hano*,
Eus a barres c'hui zivino?

*Lennit-y tout en ho tyes
En deziou araoc Molarges;
Ra vo ive d'ar Sub-Ænet
A boues penn dre-oll prezeguet.*

E MONTROULEZ,
E ty LÉDAN, Imprimer ha Librer.

SARMOUN

AR VESVENTI.

*Vœ vobis potatoribus ;
Mezierrien, c'hui zo malheurus!*

PELL-AMZER zo, auditoet,
Abaoue ma'meus remerget,
Eur viçz oc'h ho tishenori,
Hanvet dre oll AR VESVENTI.

Eus an oll viçou a ravaich
Bremâ, siouas! ar gristeniaich,
Oumâ eo an difficilla
Eus ar bed da zisc'hrisienna,

Un impudic hac un touer
Convertisset ral a veler;
Mes cant impudic a velfet
Qent eur Mezier convertisset.

Ar Vesventi zo eur sourcen
Eus a galz viçou disordren;
Lenn a rear scifet var-e dal
E zeo eur pec'het capital,
Dishenor ar Religion,

meuz. S'ar religion Druis. I

evz a gemenid u dud ar c'holl

[2]

A galz tud ar berdition,
Ar vuntrevez hac ar revin :
Chetu perac Sant Augustin
En devez guechal lavaret
Eo ar Vesyenti milliguet
Ar brassa eus an oll grimou
A gommeter er parressiou ;
*Ebrietas est omnium
Majus flagitiorum.*

Gouscoude netra communnoc'h,
- Hirio an deiz netra stancoc'h,
Rac ne veler var an douar
- Dre oll partout dre ma' zear *clément de h.*
Nemet loungerrien distrounget
- Ha Mezierezet divezet.
Na vez eured ebet er vro
- Na vez enhi calz tud mezo,
Hac ar foar hac ar marc'had
- A êchuer dre eur c'hofad.
Ne vez qet memes eur pardon
- Nac eur gouel a zevotion
Na vent oll bremâ profanet
- Gant ar Vezierrien debordet. *Dirollet*
- Mes, siouas ! ar pezh zo goassa
Hac am desol ive muya, *glac'har*
- Eo guelet n'ous pet an hini
Dre'r blijadur seut da vesvi.
O tout d'en em renta envel
at
o toner da veza, gant mezh *par*

Penwel par ar loerret gouez
[3]

O'h an anevalet cruel!

Penaus eta, tud malheurus!

-Penaus, Mezierezet flêrius!

N'ellor biqen disc'hrisienna

Eus ho toues an habitud-mâ!!!

Penaus! biqen na gundufet

Eur vuez sobr, fur ha reglet!

Mes, assamblet amâ hirio,

Deoc'h oll souden me zisquezo

(Da viana m'am selaouit)

Ar monstr barbar a adorit;

Ha ma n'ho convertissàn qet

Eus hoc'h habitud milliguet,

E c'hanavesot dre avançz

-Ar malheur hac an dismegançz

A deennit var ho familhou

Dre ar viçz eus ho tebauchou,

-Ha ne vezot qet souezet

Pa o guetot oll erruet.

Nac y zo trist ha pernicious

D'al lounqerennet malheurus!

Rac certain ar malheur brassa

Evit an den var ar bed-mâ

Eo dont d'en em abandoni

D'an habitud a vesventi;

Rac ar viçz-se en discaro

-A zeiz da zeiz bete'r maro

Da eun abim a zisursiou,

istank

A valeur hac a bec'hejour,
 -A rann-galon hac a vizer,
 A chagrin hac a zisesper.
 -Malheurus vo en e zanzez,
 En e lhenor, en e vuez,
 Hac en e yec'het goude se,
 En e silvidiguez ive;
 Rac peurvuya ar vesventi,
 -P'en em ro'n den da vad dezi,
 A ra e valheur er bed-mâ
 Hac er bed all er memes tra:
 Rentet etia eur veich Mezier,
 Chetu én ato er vizer.

Q U E N T A P O E N T :

Evit commançz, me a lavar
 Eo malheurus var an douar
 An den a deu da contracti
 -An habitud d'en em vesvi:
 -An tech-se eur veich qemeret,
 Ral bras, siouas! a vez torret,
 Ha dont a ra e bêt amzer
 D'ober oll malheur ar Mezier.
 Peb den ar madou temporel
 Gant rêson, pretanti a hell

a hell vit gant sord da garet

-Guedal buez, prosperite, *ha lovenez*
 Yec'het ha renom vad ive; *hans mad*
 Mes ar vesventi milliguet,
 Envel oc'h eul laer aff:ontet, *divizet*
 A deu souden d'en depouilla *di boarc'ha*
 Eus an oll avantachou-mâ.

Dissipa'ra e oll vadou *dispign'ara*
 Oc'h en treina d'an debauchou;
 Discar a ra e oll renom *un vad*
 O tua e reputation, *en em dua he hans met*
 Hac abregi'ra e vuez *diverrat*
 Oc'h en taul er fallagries:
 Chetu an oll avantachou
 A ro tizàn an tavargniou, *doaren*
 Hac an tri effet ordinal *ober*
 Eus ar vesventi criminal.

Qenta effet ar vesventi *ober*
 Eo revina qement hini,
 Poulset dre aliou Satan,
 En tavargniou a glasq tizàn, *gwis andeur*
 Pell-amzer zo, auditoet, *di biltuer*
 Doue en devez lavaret

-Penaus ar Mezier renseudic
 Ne vezo qet pell pinvidic;
 Rac an debauchou hac ar güin
 Prest ha prest a ray e rêvin:
 -Calz exemplou hor beus memes
 A guement-mâ en hor parres.

- Al lounqesen a supposàn *a zo n*
-Pe ezomlec, pe vondian : *pe gant madal*
Mar bez paour pa gomanço,
E vo paouroe'h pa êchuo;
Caer ho pe rei madou dezàn,
Netra ne resisto outàn. *ne halls s' dourm*
Rei aour, arc'hant da eur Mezier
-A zo taul dour en eur c'hrouer,
Eur sac'h difonçz fallout carga,
Poan inutil da nebeuta. *didalvez*
Dre'r prennest en ty c'hui fourro,
Hac én dre an nôr a daulo;
Rimplija'rai en eun instant *dispiance*
Eus e zerves, an oll arc'hant, *ruio e' un tel*
-Ha gounidiguez ar sizun *oll*
A vezo lounqet oll d'al lun,
-Ha davantach, mar bez gallet *unsp' d'ha*
-En ty bras fourra eur piget.
-Ac'hanta! nêo get er c'his-se,
Doug e vorzol, eo, a res-te?
-Ha te, pautr ar minaedou? *condemner*
Ha te, bresser ar paveou?
Ha te ive, den disouten?
-Ha c'houi dre oll, micherourien?
Nêo get ounnes eo ho custum
-Peb deiz genta eus ar sizun?
Ne velomp-ni get alies
Eur seurt disurz en hor parres?

- Na petra erru ac'hano?
 Auditoet, c'hui lavaro?
 C'hoarvesout a ra malheuriou,
 Nec'hamantchou ha chagrinou.
- Na petra helle c'hoarvout qen?
 Ouzoc'h amâ me a c'houlén,
 -Al lounqer, goude ober re,
 A rai nebeutoc'h goude se:
 -Goude ober eur re gorsad,
 E fritt mizer, e za goustad;
 En eun devez' lounq e sizun,
 -Eiz déz goude a ranc yun.
 Mes, siouas! ar pes zo' goassa,
 Eo greg lia famill an den-mâ;
 Ha qement a zo var e dro
 Treina poan ha naoun a ranco;
 -Gant ar riou oll e crenint,
 -Gant an astud e tisec'hint,
 Ha ranna a rai o c'halon
 Dindan poues o affliction.
 Chetu aze s'ort ar Mezier
 Paour, en eur gommançz e vicher.
 -Mar-deo pividic pe'n e aës,
 E stat zo qen dign a druez!
 -Rac o c'heulia ar vesventi,
 Netra pell ne bell prosperi:
 Contchou renqet en lavagniou
 Da zec a gaçz prest ar c'hañtchou;

Ha var guement-mâ, ma carren,

-Me roffe deoc'h meur a breuven.

Mes an experiancz consultit,

C'hui etrezoc'h, tud pinvidic;

Piou a velit o prosperi?

-Ar Vezierrien touet int-y?

-Salocras, rac ar seurt tud-se

-Ne ouzont nemet bernia dle;

E lec'h oza, oll e frêzont;

-E lâc'h destum, e fouillezont;

-Ha pell dioc'h prena leveou,

E verzont re o familliou.

Comparachit ty eur Mezier

Oc'h ar pez ma' voa en amzer

E dad fur hac e vam reglet,

Hac en em gavot estouet.

-E plaçz ar gouër er prennestou,

-Plouz zo bremâ a dorchadou;

Ar meubl caer a zo guêrzet

Hac ar pris anezo lounqet;

Ar marc'h, decôr ar marchossi,

Zo qignet en hostaleri;

Bioc'h ha danyad, yar hac eujen,

-Tout int eset gant an drâsen;

Tranch, car, alar, mar ha palou,

Oll int teuzet en tavargniou;

An dillat, memes bete'n toc,

Zo tremenet dre e c'houzoc'h.

Da gommançz en devoa leve,
 -Ha bremâ eo sammet a zle;
 Neus netra gantân evel qent,
 An diaoul zo e placz ar Sænt.

Mes, va farrissionis qer,
 Evit anaout mat ar Mezier,
 Roit dezân guella tiegues
 A velit ebars er barres,
 Da c'houzout pegueit e pado
 -Oc'h al lounqesen divalo!
 Me zo sur pa'zayo hirra,
 Ne day qet tri marc'had nao bloa.

Er guelet a rafac'h souden
 O tissippa hac o tisqen,
 -En e zaouarn o tisvanti,
 O nijal d'an hostaleri.
 -Güir eo un nebeudie amzer
 E velfac'h neuze ar Mezier
 -O c'hoari manific e roll,
 Qen hac er pare, ha qen oc'h taul;
 Ar voul en e zorn a zalc'ho,
 Ha brao eur pennad e ruillio;
 -Biscoas ne voe guelet e bar
 Tro var dro var e veg douar;
 Hep discontinui da brena,
 Da drastica, pe da verza,
 -E redo an oll marc'hajou,
 Ha dreist peb tra dre ar foariou.

Caout a rayo calz sonsortet, *Kensardet*
 Hac heb douetançz commerezet,
 -Ha tóut gantàn ar cholori
 A vezo en hostaleri.

-Hoguen, daoust pegueit e pado
 -Ar pot dispar var e veno?
 Qeit sur hac arc'hant ar re all,
 Qeit-se ^{pis} ^{nu nan} júst, nonpas en tu all.
 Guelit c'hoas un nebeut amzer,
 Oh! pebes chenchamant caer!
 Al lounqesen collet e dâu
 A velot souden e noas gloan;
 Prest ha prest e vezo clêvet
 Penaus a zle e zeo sammel:
 -Scoden amâ, scoden aont,
 Dle en ty-mâ, dle en enhont,
 Eur billet roet da Jacquetta,
 Ha pêvar da Philipetta;
 Eur c'hreançour impatient
 Da rattrappoùt lod e arc'hant,
 A sao e benn, a deu arauc,
 Arrêt a lacaer var ar pot;
 Chetu ar pillach en e dy,
 Al lounqer couezet var e fri;
 -Fouettet en deus pis e drantel,
 Eat eo e stat gant an avel;
 Chetu én laqueat en noas,
 Ha forcet marteze, siouas!

-D'asten an dorn a dy da dy,

Da c'houlen bara da zebri!

Ennes eo ar fin ordinal

Eust an oll lounqesennet fall,

Ha comun eo an exemplou

A guement-mâ dre'r parressiou.

—Ia, guell eo ganén guele

-An tân-goal en un ty croguet,

Eguet guele eul lounqesen

Placet enhàn da gabiten.

An tân evit güir en dêvo,

-Mes an dräsen lous en teuzo.

Mar teu an tân d'en devori,

-Ar Mezier er c'hass bete'l ly,

Hac an avantaich a gavàn

A zo tout e faveur an tân;

Rac varlerc'h an tâu peurvuyz

E chom ludu da viana,

Ar found, ar vein hac an houarn;

Mes, Mezier, etre da zaouarn,

Dir hac houarn, found ha mein

A vez teuzet en eur c'hoarziu.

Te'voar ar secret da deuzi

Qement zo, en hostaleri.

An tân-goal en un ty croguet,

An droug a rayo hep pec'het,

Rac un hevelep accidant

Ne outraich qet an Oll-Buissant;

Mes ar Mezier a zispigno,
 A frippo tout hac er loucco,
 Ha ne baoueso da bec'hi
 Qen a vo erru gant al ly.
 Nemet o tremen ar flammou
 Ne droublont peoc'h ar famillou;
 En eur moment e tevorint
 Ar madou hac o fulluc'hint,
 Hac ar moment-se tremenet,
 Chetu an alarm achuet:
 Eur malheur eo da ajouti
 Da galz c'hoas a valleurion cri,
 Ha ne ouzor petra rafat.
 Mes dioc'h ar Mezier milliguet
 Ne viot get qer huan pare,
 Rac qeit ha ma pad e vue
 Abominabl ha criminel,
 E pado gantàn ar brezel.
 En a rayo oll an drougou,
 Ha c'hui, espernit ho comzou;
 N'oc'h eus netra da lavaret
 D'an draesen pa vezo tommet:
 En ty neuze tout e troublo,
 Hac an oll a bersecuto.
 Evit recompançz peurvuya
 Na esperit qen digantâ
 Nemet insult ha goaperes,
 Taulliou teod ha muntreres;

-Ar vas d'al laz a zoug ato,
 Ha massacri oll a rayo
 Ma na vezit eus e avis,
 C'hui, pried ha bugale guez.
 Pebes disurs! pebes truez!
 Pebes malheur d'eun tieguez!
 Pebes tourmant, pebes anqen
 Zo e tyes ar Vezierrien!!!
 Pebes dallentez criminal
 Caret eur viçz zo qer fatal!
 Caus a guement a valeuriou
 Hac a chagrin er familliou!!
 -Penaus, træsennet, lounqerrien,
 Penaus, ne gomprenot biquen
 E frippit en hostaleri
 Hoc'h oll madou dre'r vesventi?
 Penaus, ne gomprenot james
 E laqit famill ha graguez
 Var an teil, ha memes en noas,
 -Crissa tra a veljor biscoas!
 -O goad innoçant a sunit
 Gant al liqueuriou a efit;
 Ar goad pur eus o c'halonou
 -Eo, a rusch bord ho muzellou.
 -Da betra e servich dezo
 C'hoezi nôs-deiz betec ar bleo,
 O labourat d'en em souten,
 -D'an ampoent ma teues te, træsen,

Te, tad cruel ha detestabl,
 Dre un tech qen abominabl,
 D'o c'hass bemdez da fonçz an dour
 O teveri pris o labour?

Mes greomp silançz var ar pöent-mâ,
 -Rac bez'e zeo an distera
 Deus effejou ar vesventi
 Hac a froues an hostaleri.

Un effet all perniciussoc'h,
 Mezierrien, eo dre ma ra deoc'h
 -Coll crenn ho reputation,
 Peb santimant ha peb renom.

Al lounqerrien, peur-liessa,
 En em gred tud eus ar c'haera,
 -Tud a speret ha tud güziec,
 -Ha casimant oll-galloudec.

Nep a gleffe'n hostaleri
 -An draesen en em bompadi
 Demeus e oll actionou,
 E droyou fin, e zantimantchou,
 A lavarfe sur ne ve den
 A guer bras consecançz hac 'en,
 Ha ne'zeus qet güelet e bar
 Pell-amzer zo var an douar.

En em drompla' res, rac-se tao;
 -Va selaou, lounqer divalo:
 -Adalec ma'zout deut Mezier,
 Da sqiant bras e bër amzer

Ha da henor a c'heus collet,
Gant ar güin e c'heus-y efet.

Auditoret, mar desirit

Anaout ar Mezier, permetit

-Ma rin deoc'h ar poltret fidel

Eus e bersonnaich disantel;

Mes o tespeign deoc'h ar Mezier,

-Na c'hedit qet eur poltret caer;

Calz traou brao er found neus qet

-Divar e benn da lavaret.

Ar Mezier zo, peur-liessa,

Un den an insupportapla,

-Un dieveset, un allronter;

Fiziout enhàn netra n'eller,

Heb nac henor, na santimant,

An dout an dud dre gonsecant;

N'en deus nac estim, na renom,

Dreist peb mez ha confusion,

Pa velo squeud an eaudevi,

-Ne rayo forçz, piou da henti,

Gant piou en em associa

Ha mont d'an davargn da lounca.

Ober a rai mignouniaich

Gant peb seurt tud fall ha volaich,

An toullou ar re iflama

-A frecanto heb tam rusia,

Ha guelet e vo ec'h ober

-Qement action divoder

A zo propr d'en dishenori
 -En oll d'an oll d'en degradi.
 -Da ziaseza an taillou,
 Mar en lacait er parressiou,
 -Diveset ha digoustiançz,
 Ne gonsulto tam ar valançz;
 Discarg ho po, ma er c'harguit,
 Rac ne glasq nemet e brofit,
 Hac evit pris ur picherad
 E c'hounesot eur varillad.

Mes ar barres farçz ar c'hanton,
 Partout e ray e histrion;
 Control d'ar bolissonet all,
 Pere d'ober o zroyou fall
 Ordinal a glasq ar c'hoignou
 En abri eus an oll sellou;
 Al lounqesen e façz an oll
 -A c'hoari e botr hac e roll.
 Mar deus eur foar pe un eured,
 Eur Sul, eur Gouel solemniset,
 Eno just en em zistingo
 Ha boufoun an oll e vezo.
 Ne gredàn qet memes rima
 Qement a lavar hac a ra,
 Rac o sonjal hebqen enhê,
 Auditoret, piou ne ruschfe?
 Na gontit qet var e gomzou,
 Na mui var e bromessaou:

Dioc'h ar mintin e c'her a ro,
 -Dioc'h an nôt en dislavaro:
 Hirio e rayo eur marc'had,
 Varc'hoas en torro mintin mad;
 -Eur grevidi fischit er pot
 Hac abred en hanavesot;
 Dirac ar voutaill en ho ty
 Hac ivez en hostaleri
 E rayo deoc'h promessaou
 -Ar re gaera, a bep seurt liou;
 Eur mignon eo ar fidela,
 Habil meurbet, na petra-ta;
 Al lezennou eus ar chican
 -A ane oll guitibunan;
 'Mes fiziout en eur seurt bourc'his,
 Va c'hredit, a zo eur sottis;
 -Rac dioc'h-tu ma vo troet ho qein,
 -Ho qüerzo evit ul lom güin:
 Evel Judas ho trahisso,
 Rac un traitour detestapl eo.
 Da veza potr, da veza mest
 Eo incapapl, me en attest.
 Petra reot-hu gant eur mezier?
 Petra elfac'h-hu da ober?
 -P'o po mui ezom dioutàn,
 Bezit sur e viot heptàn,
 Hac e gaout mar desirit
 Ar c'hos tavargniou bisitit

- Hac er bourqou hac er c'hæriou ,
 -Ha goude ze er bouillennou.
 P'en deus ezom eus e speret ,
 -E vez peurvuya dianqet ,
 Ha pa dle en em zisqueuz den ,
 -E vez aneval , netra qen.
 -Mar er c'hassit eun tu benac ,
 Bezit sur penaus e gorfad
 Da zont d'ar guær en ampecho ,
 -Rac var an hent e fazio ;
 Na mar-dit assambles gantâ ,
 Pebes histor e ve oumâ !
 -Brava jeu ! diolla obaden !!!
 Var ho Jerc'h evel un eugen
 E rancot dre oll en treina ,
 Hac erfin gant truez ountâ ,
 Lacât er gorren a gostez ,
 Poursiou'n hent hep compagnunez ,
 -Ha goude ze , pa deuot en dro ,
 Ho compagnon c'hui a gavo
 Adare er memes etat :
 -Güella den ! surra camarad !!
 Chetu aze , admirit-én ,
 Poltret güirion al lounqesen.
 Na peseurt reputation ,
 Peseurt estim , peseurt renom
 -En do'n hevelep artisan ?
 Casseat e vo gant peb-unan.

- Mar-deo domestiqlar mezier,
 Partout rebutet er gueler;
 Abalamour d'an dishenor,
 Den ne royo dezàn digor;
 Evel louzou oc'h an derzien
 E vo qemeret, netra qen,
 Ha qentoc'h dre necessite
 Assur eguet dre garante.
- Mar-deo ive c'hoas den yaouanq,
 Adieu d'e fortun hardimant
 A ell souden da lavaret;
 -Rac, peseurt merc'h fur a speret
 -A roi e dorn da eul lounqer
 Anavezet evit mezier?
- Pe ma er gra, certenamant
 Ar plac'hic-se e devez c'hoant
 Da gommançz e ifern er bed
 -Daou zeves goude e eured.
- Mar-dê ivez eur penn a dy
 A zo sujet d'ar vesventi,
 En em zishenor e-unan,
 Hac e dud assambles gantàn.
 Ober a rayo farçz an oll,
 -A bep seurt guinaouadou drol
 Anezàn a vo lavaret,
 Dre oll e vo grêt e boltret:
 -Fouet e drantel hac eul lounqer
 -Un dræsen fall hac eul liper,

-Un tapager, eul lassoueden,
 Potr ar voutaill hac ar veren;
 Chetu lod eus an titrou brao
 A roer d'ar mezier atao.

Mes ar pez a zo deplorabl,
 Bugale baour ar mizerabl,
 Allas! a vezo victimou
 Eus e viçz hac e zebauchou!
 Ha c'hoant a zo d'o fortuna?

-Lavaret e vo da guenta:

-An den-ze a zo mab e dad,
 Eveltàn e car' chopinad:

-An tad a gav mad e vanne,
 Hac ar mab er c'haro ive;

An tad a zo eul lounqesen,

-Un dræsen bur, eur sperbillien;

Ar mab ive gant an amzer

A velot a vezo mezier:

-Chetu petra' vez lavaret

-Dioc'h mibien all lounqesennet.

-Caer e vezo d'ar c'hrouadur

Beza reglet mad ha fur,

Viçz e dad en rento suspect

Da zaoulagad an dud honest:

Hanavezet eo viçz an tad,

Collet en deus fortun ar mab;

A boan memès ec'h ell flaich,

Ma e zauler en e visaich.

Mar-deo ar mezier eur chef bras,
 Mear, pe ajant, pebes goas!
 -Ne vezo guelet var e dro
 Nemet chicanerrien ar vro,
 Troidellerrien, filoutet,
 -Trufflennou ha laqipotet:
 Paul-Piltout ha Pêr ar C'hannou,
 Yan Carnaïch ha Jacq an Dançou;
 Gab Forban ha Marc Hugunot
 Oc'h e heul partout a velot.
 -Henorapla compagnunez!
 -Coanta lapousset assambles!
 Hac eur vaoues eo zo mezo?
 -C'hoas, christenien, eur pez brao!
 Eur vaoues, eur c'hreg mezieres,
 -Deplorapla loudouries!
 -Rac ma ne qet propr guelet cou
 Gant e gofad er bouilliennou,
 -Pebes mez guelet Yvona
 Gant e zreus-gorfad o ruilla!
 Eur veich c'hoas pebes horrol
 Guelet Baptist hac Anathol
 -O vont a gleiz hac a zeo
 -Evel daou eugen oc'h ar yeo,
 Hac erfin e creiz ar poullou,
 -O ruillia evel porc'hellou!
 -Mes eur c'hreg meo'stoc e c'hroc'hen!
 Oh vileni! oh disqempen!

-Eur vaoues tec'het d'e banne?

Tavomp crenn an infamite!

Rac biscoas an Tadou Santel,

Na Jesus-Christ en Aviel,

Ne rojont deomp a dermeniou

Da rima e vileniou.

. Petra goude da lavaret

Eus a grim hac eus a bec'het

Ministr un Doue teir gueich santel,

Sqüer ha doctor ar bobl fidel?

-Da Jesus pebes calonad

Rei e gorf sacr hac e c'hoad

Da eur Ministr qer criminal

Hac an treitour Judas gueichal!!

-Mes, va fluen, paouez amâ,

-Rac va c'halon a venn ranna....

Deus pez stat benac eo an den

A gar ar güin, a dra certain

Eo dre avançz dishenoret

Ha gant an dud fur disprijet.

Inutilamant a hend all

En deus an oll talantchou ral:

Adalec ma zeo deut mezier,

Adieu dezo tout en antier;

Rac james c'hoas ar vesventi

Ne deus manget d'o degradi.

Al lounqer infam marteze

Ganet a dud a galite,

A zo bet er scoliou savant
 Hac instruet parfetamant ;
 -Mes paqet tech ar vesventi,
 Deut pillier an hostaleri,
 -An den-ze a goues da netra,
 Ne barlanter mui anezâ
 Nemet seulamant d'en dispen
 -Ha d'en trêti a billioten,
 -Coll a ra henor ha danvez,
 Eurus ma na goll e vuez.

Mes peseurt a zo communnoc'h,
 (Respontit, m'er goulen ouzoc'h)

Eguet guëlet ar vezierrien
 O vervel aroc o zermen ?

Ar proverb sclær deomb a lavar

Penaus gourmandis a ziscar

Mui a dud eguet ar c'hleze :

Chetu perac speret Doue

A lavar e bêr termeniou

Penaus calz dre o debauchou

A acquisit eur maro pront ;

Propter crapulam multi obierunt.

Nan, nan, lounqesen disantel,

-Pell sûr ne elli qet erzel ;

Rac, auditoret, penaus pad

Oc'h qenlies a re gorfad,

-Oc'h qenlies a stocaden,

-Ha dreist pep tra a nosves venn ?

Eul lam amâ, eul lam aont,
 -Eur gann amâ, eur gann duont
 Er lacai e stat a varo
 Ha var an dachen en dalc'ho.
 Enos o veza re zammet,
 Var eur bern erc'h en deus loget
 E toul ar c'haë pe er fosiou,
 -P'e creiz ar pri er bouilliennou;
 Gant ar riou mil gueich sclacet,
 E oll vemprou a zo sonnet.
 Varc'hoas ive' creiz al loaguen
 -E vo cavet a stoc erc'hen,
 A bri hac a fanq, pe a c'hoad,
 -Palastrennet pen, qil ha troad;
 Qement e zeo defiguret,
 Ma ve gant an oll qemeret
 -Evit un teus, pe ur spontal,
 Pe memes evit aneval,
 Qentoc'h eguet evit un den,
 Ha dreist oll eguet ur c'hristen.
 -Brava tra! caera taul-lagad!!
 Guelet neuze va c'hamarad
 -En em chacha eus ar vouillien
 -Hac o hija e gailliaren.
 -An hent dezàn a zo re stris,
 Daou bas aroc, tri var ar c'his,
 Eus eur c'hoste' za d'eguile,
 -Coulz ha pa na velfe banne;

D'ar vezen e ro un heurtad ,
 -D'ar c'haë pe d'ar c'hleus un tourtad ,
 Hac a la fin e ruill er fos
 En eur vriata e vam gos.
 Capapla den ! guella ozac'h !!
 Nopla pried , vantrebistac'h !!!
 -Ceit dre vertus an dour rêsin
 Va c'homper eno var e guin ,
 O clêm evel eur posedet ,
 Pe Satan en dour beniguet.

Hoguen , ouzoc'h me a c'houlen
 (Respontit eta , christenien)

-Hac én a dle beza yac'hus
 -Eun trein buez qer vicius?

Tout gouscoude oc'h eus guelet
 Qement a zo amâ merqet ;
 Rac , siouas ! ar seurt exemplou
 Ne dint qet ral er parressiou.
 Plijet gant Doue ne ve nicun
 En ho toues nac en ho commun
 Hac en deve biscoas rêt
 -Eur seurt arvest d'e vignonet !

Penaus e fell deoc'h e padfe
 Eur c'horf trêtet er fêçon-se ?
 Nan , biqen ne ello erzel ,
 -Ha pa ve dir ne-dai qet pell ;
 Ha guelet a reomp alies
 E creiz e vrud ar mezier qès

O vervel miserablant ,
 Accablet eus a vil dourmant
 Emâ dre languis a velit
 O tisec'ha divar e dreit,
 O crena var e izili
 Gant ar güin hac an audevi.
 Ennont a veler distronqet,
 -Broustet oll hac estropiet
 O vont a drein varzu ar bez,
 E creiz ar fleur eus e vuez,
 Victim trist e zebauchou
 Ha merzer eus e gôfadou.
 Ia, va c'hredit, rac sur eo,
 Meziereset lous, c'hui em c'hleo,
 Ar re' deu d'en em anroli
 E breuries ar vesventi
 -A ziverra o bloavesiou
 Dre an nerz eus al liqueuriou;
 Rac-se, mezier, n'en em sis qet
 Var da gomplexion calet,
 Var da demperamant nerzus,
 Na var da yec'het galloudus:
 Mar deues d'en em abandoni
 D'an debauch ha d'ar vesventi,
 -Adieu d'ach'henor, da'fanves,
 Adieu did, adieu da'puez...
 Rac pa estimi bianna
 Eu em veli o tisec'ha

Da yec'het cre prest a gollu ,
 Da gomplexion a ruini ,
 Da demperamant a soublo ,
 Hac ar maro a erruo ;
 Diou veich coupapl ha maleurus
 En da zebauchou scandalus ,
 Dre ma'c'habrejes da vuez
 Dre ar viçz eus da volontez.

Chetu aze trede effet

-Ar vesventi erminennet :

E creiz o nerz , e creiz o brud
 D'ar vèred , e tigaçz an dud.

Goude qementse , mezierrien ,

-Redit d'an davargn a vanden ;

Vantit huel ho tebauchou ,

-Grit pompad eus ho côfadou ,

-Goalc'h ho calon en em vesvit ,

Mes biqen n'ancounac'hait

E'zit dre ho' habitud fall

A benn ær varzu'n hospital ;

E rit , dre ho mesventiou ,

Ruin ha malheur ho famillou ,

E tistrujit pront ho yec'het ,

Hac e toullit ho pez abret.

Chetu aze an oll madou

A brocur deoc'h ho tebauchou

Ho tiffammi , ho revina ,

Hac a la fin ho tistruja.

Ah ! mesventi, viçz scandalus !!

Te zo fatal, pernicious!!!

Penaus, ne-dout-te qet contant,

Ne gaves-te qet suffisant

Coll ene ar mezier touet,

Goude e varo erruet,

E'hoas e vadou ma tistrujes

Gant e honor hac e vuez?

Ho parados, ô va Doue!

-A dra sur ne goust qet qeit-se

D'ho servicherrien generus,

Na d'ho merzerrien glorius.

Ah ! mezier paour, antre eta

Ennout da-unan ar veich-mâ,

-A visiqen chench a vuez,

Ha sorti eus da zallentez.

Rac da zebauchou milliguët,

Evel ma e c'heus er gueleit,

A ra er bed-mâ da valheur;

Mes ar pezh zo goassa, mezieur,

Eo, ma's privo eus ar gloar

A brocur Doue d'an nep er c'har

-En e varados dudius

Etoues ar sperejou eurus.

E I L P O E N T.

Coll an êvou hac e oll gloar,
 -En eur guimiada dioc'h an douar,
 Disquen e fond an abimou
 Evit souffr peb seurt tourmantchou,
 Chetu ar malheur preparet
 Gant justic un Doue d'ar pec'het,
 -Ha da beleac'h ho cunduo
 Casi sur goude ho maro
 An habitud a vesventi
 -Ma na dorrit qet anezi.
 Seriusamant sonch-ta, mezier,
 E redes da dy-Lucifer
 Pa' zes d'an hostaleriou
 D'en em livra d'an debauchou;
 Rac deoc'h oll, me brouvo bremâ,
 (Ha selaouit mat an dra-mâ,)
 E zeo ar vesventi eur viçz
 Opposet da bep honestis,
 Dreisy enhàn pec'het bras,
 (Evel a lavar Sant Thomas,)
 -E deveus avoalc'h a vilim
 D'hor precipita en abim,
 Avoalc'h a valiçz d'ho priva

Eus a c'hraçz Doue er bed-mâ,
 Ar barados deoc'h da serri,
 Hac an ifern da zigueri.
 -Balamour da ze ar Scritur,
 Oll credit-y, mar-doc'h-u sur,
 A ro gant indignation
 D'ar viçz-mâ reprobation,
 Hac e deus atao e gountet
 -E niver eus ar seiz pec'het,
 Ma'meus sonch mad, hanvet gueichal
 Pec'hejou bras ha capital.
 Isai en deus declamet
 Oc'h ar vesventi milliguet
 Gant calz a nerz hac a gouraich,
 Selaouit, chetu eur passaich
 -Eus e c'hourdrousou immortel,
 Dictet gant ar Speret-Santel :
 « Malheur d'an oll lounçesennet
 » Ha da guement a saol abret
 » Bete'n nôs d'en em abreuvi
 » E feunteun an hostaleri !
 » Malheur d'ar mezier arroutet,
 » A bini ar penn zo calet
 » Ha galloudus da gorfata
 » Epad an derves hep coeza. »
 -Evel ma'zeus hiniennou
 -Re stanc, siouas, er parressiou !!
 Piou a zoùeto goude ze

Ne ve marvel ar pec'het-se,
 P'en deus Doue, dre e Brofet,
 Qen nerzus outàn declamet?
 -Ia, træsen, ar vesventi,
 Merc'h infam an hostaleri,
 -Dirac Doue da gondaono
 Hac en tân da brecipito;
 Rac eus ar viçz-se ralamant
 E tistroer parfetamant;
 Ha gouscoude p'lec'h erruout,
 Peseurt termen da esperout
 Nemet tourmantchiou eternal
 Goude eur vuez qen disantel,
 -Qen disordren, qer vicius,
 Qer coupapl ha qer scandalus!
 -Divoal dreist oll da excusi
 Ar pec'het eus da vesventi,
 -Var an digares ne res qet
 -Gaou da famill na da pried,
 Dre ne vezes mezo james
 Nemet bep bloa da Volarges,
 Pe autramant d'an eureujou,
 -Pa vez *gratis* ar c'hofadou;
 Pe autramant abalamour
 Ar rest ar bloa e c'hefes dour;
 -Pe dre ne vezes qet goal glân,
 -Ha n'ez na disput na cann,
 -Dre ne losques a leiz guinou

-Ar mallos hac ar sacreou ;
 Dre ma'zes evel un azen
 -D'ar guær eün dre ar venojen ;
 Pe' balamour da vignonet
 D'an davargn o deus da dreinet ;
 -P'evit mil rêson all dister
 Invantet oll gant ar mezier
 Da gusat e habitud fall
 Oc'h e Bastor en tribunal :
 -Rac ganes ha pe n'errufe
 Nicun an tout eus an traou-se ,
 Mar-dout mezo e c'hoffanses
 Da Zoue , hac e commettes
 Eur pec'het grevus ha marvel
 Ha heneb e lezen santel ;
 -Rac guëzit ervad , mezierrien ,
 Gant ar ju eus ar vinien
 Ha pa na veac'h bet trahisset ,
 C'hui a entent , meziereset ,
 Nemet eur veich en ho puez ,
 Ha pa na sacrefac'h james ,
 -Ha pa na rafac'h gaou oc'h den ,
 Nac injur ebet da gristen ,
 -Hep noasout na d'ho ty ech'et
 Na d'ho familliou qen neubet ,
 Eo eur pec'het bras evidoc'h
 En em renta henvel oc'h moc'h ,
 O coll perlezen ho rêson

Ar breziussa donezon
 A roas Doue dre garante
 Da Adam ha d'e vugale :
 Dre an debauch en em lacat
 En eur fêçon hac en eur stat
 -Ma n'eller mui en em zouguen,
 -En em chacha eus ar vouillien,
 En em zivoal, en em dreina,
 -Na bete'r guær en em renta,
 A zo eur c'hrim hac eur pec'het
 Grevus hac effroyapl meurbet,
 Na repliqit qet, mezierrien,
 Ne gollit james ho carten,
 -Ha seulvoas ma ho po efet
 E vezit seulamant tommet ;
 Rac hep coll ho rêson memes,
 Hac amâ tout taulit eves,
 Notablamant mar e zroublit,
 Eur pec'het bras a gommellit ;
 -Ha seul ma'zoc'h calet a benn
 -Ha galloudus bras da souten
 -Calz a vîn hep dont da vada,
 -Oc'h eus ive leac'h da grena ;
 Rac justamant d'eur seurt poltret
 Isai malheur a bromet,
 Abalamour d'an disprijañz
 O deus evit an demperañz :
 Rac outragi' reont o C'hrouer,

Ha varnê' tennont e goler.

Mes ar vesventi malheurus,

-Ouspen ma' zeo pec'het grevus,

Evit consortet ordinal,

E deus atao calz viçou all.

Repesanti pere amâ,

A vez eul labour ar vrassa;

-Mes gouscoude, pa'mens amzer

Hirio da instrui ar mezier,

-Me ziscuëzo e bër gomzou

E transgress oll gourc'hemenou

Un Douë infinimant santel

Dre e habitud criminel.

A eneb ar feiz e pec'ho,

Rac eus a oll e toueto;

Netra eus ar Religion

-Dezàn ne seblanto güirion :

-Discredi rañ an arliclou

Fountet var galz a brevennou

Solid, ha memès sciellet

Gant goad hor Salver benniguet.

Lacait dirac e zaoulagad

Ar varn e traonÿen Josaphat,

Ar Barados gant e vonheur,

Hac an Ifern gant e valheur;

Goab ac'hanoc'h prest a rayo,

Hac e ridicul ho troyo.

Hit, emezàn, ho' historiou.

Da gonta d'ar vugaligou ;
 Spontailloù int, tout invantet
 Evit trubuilla ar merc'het ;
 Me ne-doun pelloc'h eur buguel
 Da grena rac an Aviel :
 Ha mar fell deoc'h lavaret guer
 Var gomportamant ar mezier,
 E c'houlenno en eur c'hoarzin
 Evit petra eo grêt ar güin
 Nemet evit beza efet,
 Ha nonpas beza disprijet,
 Me, emezàn, er c'haf qer mad,
 -Ma peurlongfen eur varilliad.
 Balamour da ze ar Scritur
 A recommand d'an oll dud fur
 Cassât ar güin hac ar merc'het,
 Pe autramant e vint collet.
 Mes a eneb an esperançz
 E pec'h ivez o coll fiziançz
 Da erruout er Barados
 Goude e varo da repos.
 Eus an debauch, allas ! victim,
 E lavar eo re vras e grim
 Evit sonjal beza pardonet
 Gant un Doue just ha coleret.
 -Chetu eta ar c'heas mezier
 En abim eus an disesper.
 Ma' c'hesper en em savetei

-Heb renonçz crenn d'ar vesventi :
 Chetu én er bresomplion,
 Ha var hent an daonation.

Distruja ra ar garantez
 Dlet d'e Zoue ha d'e hentes.
 Heneb carantez da Grouer,
 Alies e pec'hes . mezier,
 Dre ma teues d'en outragi
 E mil fêçon er vesventi :

Osfansi a res da nessa
 Dre'r goal exempl a roes dezâ
 En da dy hac en da barres
 Hac e qement plaçz ma valees

-Ganes o chacha ar re all
 Da gorfata en toullou fall ;
 Hac ar Religion santel,
 Dre da habitud criminel,
 E partout a zishenores

Hac e peb poent a negliges.
 Neglijia' res da bedennou
 Hed ar sizun ha d'ar suliou ;

N'hanavezes Doue ebet
 Nemet da gôf, den debordet :

An davargn a zo da ilis,
 Al liqueurion da sacrificz,
 Ar voutaillion eo da gleyer,
 Ha da gorist an tavargnier.

Eus ar Sacramantchou hini

Pelloc'h bigen ne frecanti,
 Pe mar tostaes d'o receo
 Hep chench a vuez, te a gleo?
 E c'hen em rentes davantaich
 Eur profanateur sacrifaich:
 Chetu ar c'henta gourc'hemen
 Nullet eta gaut au draesen.

A heneb an eil goude se
 Stanc ha stanc e pedo ive,
 Rac ar mezier peurliessa
 -N'enev, siouas! qen rosera
 Nemet ar valediction,
 -Ar foultr, an imprecation,
 -Ar mallos hac ar sacreou,
 Chetu e oll litanion;
 Rac eur c'hristen divar ar guin
 A bec'h evel eur sarrasin.
 -Pebes scol! ô pebes squer fall!!
 D'ar famillion pebes scandal!!!

Violi a res an drede
 Eus a c'hourc'hemennou Doue;
 Rac ar Sulion a brofaues
 Hac ar Goueliou santel ives,
 Oc'h o zremen en tavagnou,
 Mezier infam, en debauchou:
 Dre' breferançz en o choasi
 -Memes evit en em vesvi;
 Ha guelet a rear alies

-Hiniennou' pad an eiz des
 Er güin betec o daoulagad:
 Pebes buez! terrupla stat!!

Transgressi' res ar bêvare

-Dre ar boan hac ar goal vue,
 -Ar chagrin hac ar rann-galon
 A res, lounçesen ampöeson
 D'as mam, d'as tad, mar bevont c'hoas,
 -Ha d'as creg miserabl, allas!
 -Qercouls ha d'as pugaligou,
 Victimou eus da zebauchou.

Examinit mat ar mezier

O c'herruout mezo er guær;
 An ty dezàn zo re viàn,
 -An oll a scrich forçz dirazàn,
 En e rauc, tout e vugale
 -E creiz un tân-goal a saillfe;
 Ha goude beza bet privet
 Gant o zad cris ha debauchet
 Eus ar pes a voa necesser,
 -Quitibunan' maint e danger
 Da rancout rinça eus an ty
 -Evel o c'henlies a guy,
 Da loja e cambr ar steret
 Pe e toues an anevalet,
 En eur c'hraou benac a gostes,
 En danger da goll o buez.
 Pried miserabl an dræsen,

-Er **S**a/ch eus a greiz ar vouillien

-C'hoezi a ra n'ouz peguement

Oc'h en distreina dre an hent,

Hac a veac'h er guær erruet,

Ractal e vez recompanset:

Mes pebes recompans, siouas!

-A dauliou treid, a dauliou bas,

Tauliou teod hac injuriou,

Ha calz maledictionou!

Pebes croas, ô va Doue!

-Pebes rann-galon d'ar gneis-se.

Ia, oc'h Satan caout aller

A garsen gent, oc'h eur mezier.

Ileneb ar bempet goure'hemen

E pec'h ivez ar vezierrien,

Dre o c'holer, dre o c'hannou,

-Dre o goal gomportamantchou,

Ha dre mil ha mil aller fall

A reont evit an ordinal,

-Eur ve'ch savet ar guin d'o fen

-Hac ea divar an arouden.

Ar c'huec'hivet tout a drangressont

Dre'r bivardisich a leveront,

Rac ar vezierrien peurvuya

Zo libertinet ar goassa,

#A bep seurt lubriciteon

A sorti stang deus o guinou;

Clevet e rear en o zoues

- Eus a bep seurt loudouries,
 -A bep seurt comzou disordren,
 Qen dangerus hac ar vocen;
 Rac en eneoù innoçant
 E c'hêlumont en un instant
 Tân infam an impurete:
 -Tec'hit eta pell dioutê.
 . Davantach, mezier milliguet,
 E pec'hes heneb ar seizvet,
 Dre an injustiçou brassa
 A rês evit caout da efa.
 Mar-dout servicher en un ty,
 Mar guelles, da vestr a laeri;
 -Mar-dout eur penn a diegues,
 Oc'h da famill tor bras a res;
 En tavargniou e verni dle
 Hac e forci da vugale
 -D'o faëa, lounqer diveset,
 -Hac oll goude ma'po teuzet
 -E chapelou ar bod illio,
 Mar guelles c'hoas te a vezo
 Expert var danvez ar re all,
 -Ha dre da droidellou fall
 Mil injustiçz a gometti
 -Evit qenderc'hel da roulli;
 -Dioc'h an tu ma teuyo ar güin
 'Te'n em gavo atao d'ar fin;
 -Correttour n'eo qet ridicul

Ne sell james oc'h ar musul;
 -Mes seulvui a ell da drompla,
 Seul-brassoc'h e vez e joa.

-Discurpul al lounqesennet
 A viol ives an eizvet;
 Oli bepret o c'haver dispos
 Da ober testeniou faus;
 -Gant ma paeot dê banneou,
 E raint gueyer, calomniou,
 Qement n'iut get eus o c'hostes
 -Da zua ne vanqint james
 Dre ar vilim demeus o zeod
 -Hac e mil fêçon all mar faut.
 -Evel un danvad cailliaret,
 An draesen lous ha divezet,
 -Tout ar re all a sclabezo,
 A frezo hac a zispenno;
 Rac collet eur veich e renom,
 N'en deus qen consolation
 Nemet o tiscar ar re all
 Hac eveltàn o renta fall.

Heneb an naovet gourc'hemen
 E pec'h ivez al lounqesen
 Dre ar villa sonjesonou
 Hac ar c'houpapla desirou
 Excitet enhâ dre ar güin.

A heneb an deqvêt erfin,
 -O tezirout n'eus fors pe c'his,

-Coulz a zeo evel a gleiz ,

-Peadra da ellout terri

E sec'het en hostaleri.

-Un den techet d'an debauchou

Zo capapl a bep seurt crimou ;

Ne respet mui na Gouel na Sul ,

Netra ne ra dezàn scurpul ;

Evel en davargn eur banne

E c'hêf peb seurt iniqite :

Chetu , allas ! e pe sêçon ,

Auditorêt , e teu'r boesson

Da daul an den en oll viçou

Hac er falla habituïou.

-Petra goude da lavarêt

Eus a sort al lounqesennet ?

Penaus ellout mont en hent-se

Un deiz da Varados Doue ?

-Calz a-leac'h zo da ziscredi ,

Allas ! ha da zisesperi

-Eus silvidignez eur seurt den ,

Pa ne ra eur güir binigen .

O voale'hi dre eur môr daëlou

An drouc eus e voal-exemplou ;

Rac ma ve guelet ar mezier

O chench buz gant an amzer ,

Hac oc'h ober a greiz calon

Eur güir brezel d'e bassion ,

-Peguement bonac a grimou

En deus grêt dre e zebanchou,

Hor be c'hoas an esperançz

En d'o pardon hac indúljanç

Eus e habitud vicius

Hac eus e vuez scandalus

Digant un Doue leun a zouçder

Hac a druez, oc'h ar pec'her/

Mes commancet d'en em rei

A fêçon vat d'ar vesventi,

P'eur er guelor convertisset

Eus e dech côs ha milliguet?

Allas! sur marteze james!

-E barea ne-deo qet æs;

-Faë a ra var ar remejou *foei*

Mad da zec'ha e c'houlion,

Ha d'ar c'hraçz e serr e galon

Atao leun a bresomption.

M'ho qemer amâ, mezierrien,

-C'hui oc'h-unan da varnerrien;

-Pet lounqer oc'h eus-hu guelet

O renouçz d'o zech er yec'het?

Hirio gant nerz e protestint

Penaus mezo mui ne vezint.

Oh! va Doue, caera aller!

Convertisset creun ar mezier!

Mes pegueit e velo an dud

En o zoues eur seurt burzud? . .

-Guedomp c'hoas un occasion

Hac adieu d'e gouverson....

Ha n'oc'h eus-hu get oll clêvet

-Meur a veich epad eur retret

Furedou an hostaleri

A greiz calon o prometti

Ne vijent mui biqen mezo,

-E vijent sobr var o meno?

• Mes petra iat hirio an deiz?

-Evel a viscoas tud direis,

-Evel a ziaguent diveset,

Mezierrien ha mezierezet.

• Ne lavaràn get gouscoude

• Ve impossubl d'ar seurt tud-se

Donet da veza reglet mat,

Hac o habitud da guittât;

Rac beza o deus mil moyen

Da en em gouvertissa crenn;

Mes, siouas! ne fell get dezo

Ober usaich eus anezo.

-Ar volonteiz deo tout a vanq,

Ha nonpas ar c'hraçz puissant;

Ar viçz eus o mesventiou

O dalc'h en o habitujou,

Ha contant en o esclavaich,

D'e guittat ez int digouraich.

Ar mezier zo ean hitropic:

Seul ma'c'haval, seul an itic

-A drantel en e vouzellou

-Hac a c'houlen galopinou ;
 -Hac en oad seul mac'h avançz,
 An nerz eus e intemperançz,
 Maguet gant qement a sourci
 Peb moment en hostaleri,
 A deu da boulsa e grisiou
 Seul-donnoc'h en e entraillou ;
 Dre-gonsecant e teu enhâ
 Seul-diessoc'h da barea.

Pa vezo ar mezier scøet
 Gant ar fulor eus ar c'hlnved,
 Nemet chom a rae en hentchou
 Da vervel gant re gorfadou,
 E tetesto e habitud,
 Ar goal vuez a rea d'e dud,
 Ar goal exempl en deus roet
 Dre guement plaçz m'en deus baleet.
 Côves a rai e bec'hejou,
 Marteze gant calz a zaelou ;
 An absolven a recevo,
 Ha sacramantet oll e vo,
 Mes credi a raimp-ni neuze
 E vo salvet var guementse ?
 Petra' sonjit-hu, christenien,
 Deus sort eternal eur seurt den ?
 Test oc'h bet eus e zisursion,
 E gass a reot-hu d'an êvou
 Etouez ar Zent hac an Ales,

-Goude un hevelep buez?

Ah! casi sur me lavaro

Ez eo mezier bete'r maro,

Ha risqet dre ze da vervel

Coupabl eus ar pec'het marvel.

Mont a rai eta ar mezier

D'an ifern da gaout Lucifer:

Efet en deus er vesventi

Coler e Zone betec al ly,

-Ha da james ar reuseudic

E qever ar fals pinvidic

-A lounco hac a zislouco

-A leiz gouzouc ar vestl c'huero

Eus a arraich an diaoulou

-E creiz eur bar a dourmantchou.

En eur sonjal e qementse,

-Piou ne scrijo qet, va Doue!

Ha gouscoude an træsennet

Hac ivez ar meziereset,

Heb an distera tam chagria

A veler o vont d'o zrein

Qen discourpul, qen disourci

Ha pa vent sur da bossedi

Eur gurunen tout a c'hloar

En eur vont divar an douar.

Ne sonjont nemet er voyen

(Ha ne deo qet güir, mezierrien)

Da gontanti o fassion

-Hac ar youl demeus o c'halon;
 -D'an ampoënt ma tlefent guelet
 Dorn gallondus un Doue savet
 -Azioc'h o fenn d'o ecrasi,
 Pa na cessont d'en outraji
 Dre eur chaden a zebauchou
 Hac ur môr a vesventiou.

Crenit, crenit oll, mezierrien,
 Rac redet a rit d'an ifern,
 Hac eur pas c'hoas ma' c'havancit
 En e greiz e precipitit
 Ho corf qercoulz hac hoc'h ene
 Evit an oll eternite.

Chetu penaus ar vesventi
 Ho malheur eternal a rai
 Goude ober deoc'h var an douar
 Ha mil tourmant ha mil glac'har.

~~~~~

D I F I N V E S.

—•—
 Ah! mesventi, viçz detestabl!
 Oh! habitud abominabl!!
 Ra zeuyo an oll gristenien
 -Da renouçz did a visiqen!!!

.....
 Grit eta hirio, me ho ped,

Mezierrien ha mezierezet,
 -Eur sell a druez ouz boc'h ene,
Miserere animæ tuæ;
 Rac, allas! dre ho tebaouchou
 E c'hassot souden d'ar flammou.

.....
 -Coll ho c'h'lenor hac ho tanves,
 Coll ho' tyeç'het hac ho puez
 -A zo, sionas! nebeut a dra
 Vis-a-vis d'ar maleur cris-mâ.

.....
 Ma na ra qet impressiòn
 -Varnoc'h eta ar rann-galòn
 A rit dre ho mesvention
 Hac ho tizurs d'ho familliou,
 Da viana ra viot touchet
 Dre an tourmantchou diremed
 A breparit e creiz an tân
 Evit james deoc'h oc'h-unan,
 Evit ma reot ouz oc'h ene
 A la fin eur sell a druez;
Miserere animæ tuæ.

†

Evelse bezet grêt.

❀ FIN. ❀

300

